05/01/2023

Σε κίνδυνο η ιστορική εκκλησία της Παναγίας Κανακαριάς στα Κατεχόμενα

/ Επικαιρότητα

Την πληροφορία ότι κινδυνεύει η εκκλησία της Παναγίας της Κανακαριάς που βρίσκεται στο κατεχόμενο χωριό Λυθράγκωμη, μεταδίδει σήμερα Πέμπτη 5 Ιανουαρίου 2023 ο τουρκοκυπριακός Τύπος.

Σύμφωνα με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, η **«Κίπρις»** γράφει ότι « *από την αδιαφορία, αλλά και πιθανούς λαθρέμπορους ιστορικών έργων κινδυνεύει η εκκλησία της Παναγίας της Κανακαριάς», που βρίσκεται στο κατεχόμενο χωριό Λυθράγκωμη στην Καρπασία. Πρόκειται για την «αρχαιότερη εκκλησία της Κύπρου* », όπως την αποκαλεί η εφημερίδα.

«Τα ψηφιδωτά στο τμήμα της αψίδας χρονολογούνται μεταξύ **525-550 μ.Χ**., δυστυχώς, ορισμένα από αυτά κλάπηκαν.

Δεδομένου ότι τα περισσότερα από τα κλεμμένα κομμάτια διατέθηκαν στην αγορά του εξωτερικού, πολύ λίγα από αυτά έχουν επιβιώσει μέχρι σήμερα. Επίσης, η ιστορική καμπάνα της εκκλησίας κλάπηκε πρόσφατα», αναφέρει το δημοσίευμα.

Πηγή: ΚΥΠΕ

Η Παναγία της Κανακαριάς

Μία από τις πιο κραυγαλέες περιπτώσεις σύλησης της χριστιανικής πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου ήταν αυτή της Παναγιάς της Κανακαριάς, στην κατεχόμενη Λυθράγκωμη Αμμοχώστου.

Μετά την τουρκική εισβολή το 1974, πολλές εκκλησίες λεηλατήθηκαν από τους εισβολείς. Μία από αυτές ήταν και η Παναγία της Κανακαριάς, η οποία λόγω της υψηλής τέχνης των ψηφιδωτών της βρέθηκε αμέσως στο στόχαστρο.

Μεταξύ 1978 – 1979 σπάνια έργα αφαιρέθηκαν από τους τοίχους του ναού από τον τούρκο αρχαιοκάπηλο Αϊντίν Ντικμέν, μεταφέρθηκαν στην Γερμανία και πολλά από αυτά πουλήθηκαν σε διάφορους εμπόρους τέχνης του εξωτερικού. Εκτός από τα ψηφιδωτά, στον ναό υπήρχαν και σημαντικές τοιχογραφίες του 12ου , του 14ου και του 16ου αιώνα, που αφαιρέθηκαν από τους τοίχους….

Η καταγγελία από το Κυπριακό κράτος σε διεθνείς οργανισμούς Όταν το Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου πληροφορήθηκε τη λεηλασία του ναού και των ψηφιδωτών, κατήγγειλε το γεγονός στην ΟΥΝΕΣΚΟ, στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στο Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων. Με τη μεσολάβηση ενός εμπόρου τέχνης από το Λονδίνο, επιστράφηκαν το 1983 μέσω Γερμανίας, τα κλεμμένα μετάλλια με τις μορφές των αποστόλων Λουκά και Βαρθολομαίου.

Η δικαστική διαμάχη με την γκαλερί «Γκόλντμπεργκ» Το 1988 στην Ιντιανάπολη των Η.Π.Α εντοπίστηκαν τέσσερα τμήματα των ψηφιδωτών, στην κατοχή της Πέγκ Γκόλντμπεργκ, εμπόρου έργων τέχνης. Στην γκαλερί της Γκόλντμπεργκ, βρέθηκαν το άνω τμήμα του στήθους του Αρχάγγελου Μιχαήλ, το άνω τμήμα της παράστασης της Θεοτόκου και του Χριστού και τα μετάλλια που απεικονίζουν τους αποστόλους Ματθαίο και Ιάκωβο.

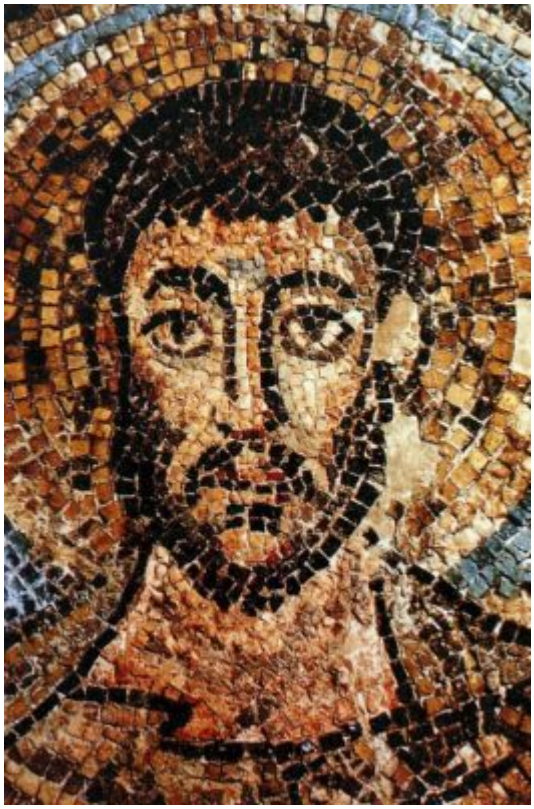

Ψηφιδωτό του Ευαγγελιστή Ματθαίου

Ψηφιδωτό του Ευαγγελιστή Ματθαίου Ο δικαστικός αγώνας από το κυπριακό κράτος και την Εκκλησία εναντίον της Γκόλντμπεργκ ξεκίνησε αμέσως. Το εφετείο του Σικάγο και το δικαστήριο της Ιντιανάπολης αποφάσισαν την άμεση επιστροφή των ψηφιδωτών στην Εκκλησία της Κύπρου, ως νόμιμου ιδιοκτήτη. Τα ψηφιδωτά επιστράφηκαν το 1991 και σήμερα εκτίθενται στο Βυζαντινό Μουσείο στη Λευκωσία.

Το 1997 η γερμανική αστυνομία εντόπισε στο σπίτι του αρχαιοκάπηλου Ντικμέν έργα τα οποία είχαν κλαπεί από την Παναγία της Κανακαριάς. Το 2013 και μετά από πολλά χρόνια δικαστικής διαμάχης, επαναπατρίστηκαν 173 σπάνια έργα από ναούς οι οποίοι βρίσκονται στο κατεχόμενο τμήμα του νησιού, ενώ παρά τις προσπάθειες της Κυπριακής κυβέρνησης και της Εκκλησίας, κάποια ψηφιδωτά από τον ναό της Κανακαριάς δεν έχουν ακόμα εντοπιστεί.